

Prawo ochronne na słowny znak towarowy "Krupnik" unieważnione

04.10.2012, 13:28

3 października 2012 r. Urząd Patentowy RP unieważnił prawo ochronne na słowny znak towarowy "Krupnik". Decyzja Urzędu otwiera rynek producentom napojów alkoholowych dając im możliwość produkcji tego trunku i oznaczania go nazwą, która dotąd zarezerwowana była wyłącznie dla jednego podmiotu. Nie budzi wątpliwości, że rozstrzygnięcie Urzędu Patentowego jest rewolucyjne.

Dotychczas podmiotem wyłącznie uprawnionym do posługiwania się na rynku dla oznaczania produktów alkoholowych nazwą „Krupnik” na mocy decyzji Urzędu Patentowego z 9 września 1997 r. była Destylarnia Sobieski S.A. Decyzja Urzędu o udzieleniu Destylarni prawa ochronnego na wskazany znak była jednak nieprawidłowa, czego dowiodło postępowanie prowadzone w skutek wniosku jednego z podmiotów działających w branży napojów alkoholowych, zainteresowanego wprowadzeniem krupniku na rynek pod własnym szyldem.

W toku postępowania wykazano, że nazwa „Krupnik” jest nazwą rodzajową, powszechnie występującą w języku polskim, funkcjonującą na rynku na długo przed jej zgłoszeniem jako znaku towarowego przez Destylarnię w Urzędzie Patentowym. Nie wykazuje ona żadnych znamion nowatorskich, które przesądzałyby o jej wyjątkowości. Nazwy „Krupnik” używano już w XVII w. i używa się jej obecnie dla oznaczenia rodzaju napoju alkoholowego sporządzanego na bazie wódki, miodu i przypraw korzennych, podawanego zwykle na gorąco. Zgodnie natomiast z ustawą z dnia 31 stycznia 1985 r. o znakach towarowych, pod której rządami „Krupnik” został zarejestrowany oraz zgodnie z aktualnie obowiązującą ustawą z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej, nazwy rodzajowe nie mogą być rejestrowane jako znaki towarowe. W świetle obu wskazanych aktów prawnych nie mają one bowiem dostatecznych znamion odróżniających w zwykłych warunkach obrotu gospodarczego – tak jak zdolności odróżniających nie mają określenia rodzaju alkoholu, tj. przykładowo koniak, tequila, wino.

Urząd Patentowy nie przyjął argumentacji Destylarni, jakoby w skutek długotrwałego używania przez samą Destylarnię oraz jej poprzedników prawnych, oznaczenie „Krupnik” nabrało zdolności odróżniającej i w konsekwencji udzielone na nie prawo ochronne nie mogło zostać unieważnione. W toku postępowania nie zostało bowiem wykazane, że nazwa „Krupnik” jest bezwzględnie kojarzona z Destylarnią. Zgodnie natomiast z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 listopada 2002 r., sygn. akt II SA 76/02, na co zwrócił uwagę w toku postępowania wnioskodawca, samo wieloletnie używanie określonego znaku przez przedsiębiorcę nie wystarczy, by znak nabył wtórną zdolność odróżniania. Koniecznym jest, by dodatkowo był identyfikowany z konkretnym przedsiębiorcą. Taka identyfikacja nie jest z reguły możliwa, jeżeli znak używany jest także przez innych producentów. Taka sytuacja ma natomiast miejsce w przypadku „Krupniku”. Na rynku - zarówno krajowym, jak i zagranicznym - funkcjonuje bowiem wielu producentów tego napoju. Przeciętny

odbiorca decydując się na zakup „Krupniku”, który jest dla niego wyłącznie gatunkiem wódki, a nie marką, nie utożsamia tej nazwy z konkretnym producentem.

W rezultacie poczynionych w ramach postępowania ustaleń Urząd Patentowy unieważnił prawo ochronne na słowny znak towarowy „Krupnik”. Rozstrzygnięcie to niewątpliwie ma szansę przywrócić reguły konkurencji na rynku produktów alkoholowych. Potwierdza ono bowiem prawo uczestników obrotu gospodarczego do swobodnego dostępu do oznaczeń informujących o nazwie lub cechach towarów, bezwzględnie zakazując zawłaszczania nazw rodzajowych. Odmienne decyzja Urzędu i utrzymanie stanu rzecz, w którym pozbawia się innych przedsiębiorców możliwości produkcji określonego rodzaju alkoholu oraz oznaczania go adekwatną do tegoż rodzaju nazwą, stanowiłaby naruszenie konstytucyjnej zasady wolności gospodarczej. Stąd przyznanie innym producentom prawa do używania nazwy „Krupnik” należy ocenić pozytywnie. Dodatkowo wskazać należy, że rozstrzygnięcie Urzędu nie wyklucza możliwości rejestracji znaków towarowych z użyciem słowa „Krupnik” w konfiguracji słowno-graficznej.

Decyzja Urzędu Patentowego nie jest prawomocna.

Natalia Gaweł – senior associate,
Tomasz Srokosz – partner w Kancelarii KSP T. Srokosz i Wspólnicy Sp. k.

oprac. : eGospodarka.pl